

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVEDČENÍU

217665

(11)

(B1)

(51) Int. Cl.³
F 16 D 43/24

(22) Prihlášené 22 12 78
(21) (PV 8813-78)

(40) Zverejnené 28 05 82

(45) Vydané 16 07 84

(75)

Autor vynálezu

BEDNÁŘ JIŘÍ ing., MICHALÍK JOZEF, POVAŽSKÁ BYSTRICA

(54) Čelust' odstředivej spojky

Vynález sa týka čeluste, ktorú je výhodné použiť pre odstredivé čelust'ové spojky, u ktorých je funkčný záber čelustí nábežný.

U odstredivých čelust'ových spojok, pri výrobných úchyľkách a s opotrebením obloženia čelustí, sa pri zábere s bubnom spojky mení poloha záberovej plochy obloženia čelustí voči vzájomnej polohe osi vykyvovania čelustí a osi valcovej plochy bubna spojky. Pri nábežne zaberajúcich čelustiach štartovacích, ale predovšetkým radiacich spojok, kde je miera nábežnosti značne vysoká, potom zmena polohy záberovej plochy čelustí podstatne mení vlastnosti týchto spojok. Preto u radiacich spojok bez silovej spätnej väzby nie je možné vylúčiť stavy, kedy poloha záberovej plochy obloženia čelustí vyvoláva trhanie pri preradení, alebo účinky spojky nie sú dostatočné na preradenie vyššieho prevodového stupňa. U radiacich spojok so silovou spätnou väzbou zmena polohy záberovej plochy obloženia preradenie vyšších prevodových stupňov prakticky neovplyvňuje, avšak mení rýchlosť vozidla, pri ktorej dochádza k preradeniu nižších prevodových stupňov.

Tieto nevýhody odstraňuje čelust' podľa vynálezu, podstata ktorého je v tom, že zrazenie obloženia čelustí je na strane ukončenia čelustí tvorené odklonenou valcovou plochou, obsiahnutou vo valcovej ploche, ktorej

os rotácie je totožná s osou vykyvovania čelustí.

Výhody čeluste podľa vynálezu sú v tom, že poloha záberovej plochy obloženia čelustí v zábere s funkčnou plochou bubna spojky, je daná iba presnosťou priemeru odklonenej valcovej plochy. Tým je i pri bežnej presnosti opracovania zaručená taká poloha záberovej plochy obloženia čelustí pri zábere s bubnom spojky, ktorá nezávisle na výrobných odchýlkach ostatných rozmerov a nezávisle na miere opotrebovania obloženia čelustí, zabezpečuje správnu a stálu funkciu štartovacích alebo radiacich spojok. Čeluste sú vzájomne vymeniteľné bez vplyvu na funkciu spojok. Výroba čelustí i spojok je lacnejšia, pretože požadovaná presnosť unášača čelustí, dorazových plôch, záberových plôch a rozmerov čelustí umožňuje použiť nenáročné a vysoko produktívne spôsoby výroby.

Príklad čeluste podľa vynálezu je na výkrese, ktorý znázorňuje pohľad na spojkovú čelust' v zábere s funkčnou plochou bubna spojky.

Čelust' 1 je opatrená obložením 2. Obloženie 2 je upravené tak, že záberovou plochou 3 zaberá s funkčnou plochou 6 bubna spojky. Obloženie 2 je smerom k ukončeniu 4 čeluste 1 predĺžené odklonenou valcovou plochou 7. Záberová plocha 3 je ohraničená hranou 5 a nábežnou hranou 9. Nábežná hrana 9 je

prienikom záberovej plochy 3 s odklonenou valcovou plochou 7. Odchyľky vzdialenosti hrany 5 obloženia 2 od osi 10 vykyvovania čeluste 1, sú v porovnaní s odchyľkami vzdialenosti nábežnej hrany 9 od osi 10 väčšinou bezvýznamné, pretože v blízkosti hrany 5 je nábežnosť relatívne malá a s opotrebením obloženia 2 sa mení i vzdialenosť hrany 5 od osi 10 minimálne. Vzdialenosť nábežnej hrany 9 od osi 10 je však pre funkciu spojky rozhodujúca, pretože okrem vysokej miery nábežnosti v blízkosti styku nábežnej hrany 9 s funkčnou plochou 6, je zmena miesta styku nábežnej hrany 9 s funkčnou plochou 6 pri zmene vzdialenosti nábežnej hrany 9 od osi 10 relatívne značná. S opotrebením obloženia 2 čelustí 1 sa posúva nábežná hrana 9 po od-

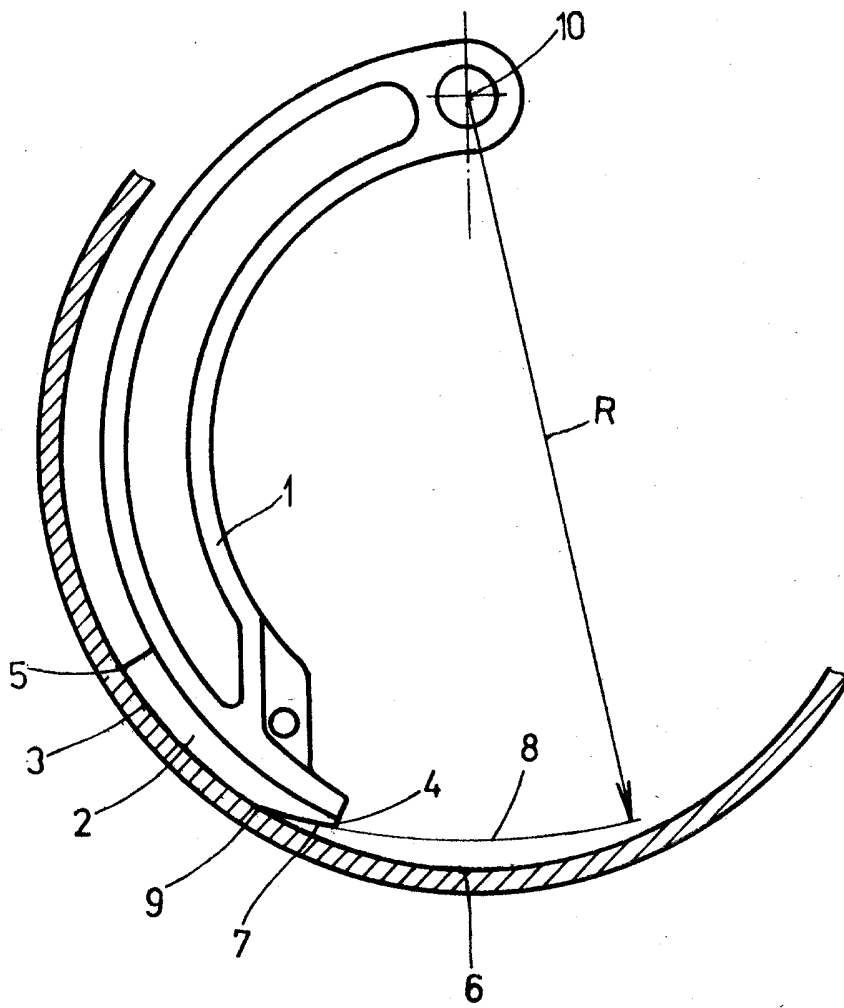
klonenej valcovej ploche 7. Ak je odklonená valcová plocha 7 súčasťou plochy valca 8 o polomere R , z ktorého os rotácie je totožná s osou 10 vykyvovania čelustí 1, potom sa vzdialenosť nábežnej hrany 9 od osi 10 nemení podľa odchyliet rozmerov čeluste 1, ani s opotrebením obloženia 2. U čelustí 1 spojok, u ktorých je hrana 5 blízko nábežnej hrany 9, je vplyv posúvania vzdialenosti hrany 5 od osi 10 s opotrebovaním obloženia 2 na funkciu spojky výraznejší. Potom je stálosť funkcie spojky pri opotrebovaní obloženia 2 zabezpečená zväčšovaním vzdialenosti nábežnej hrany 9 od osi 10 s opotrebovaním obloženia 2 tým, že odklon odklonenej valcovej plochy 7 od záberovej plochy 3 je menší ako odklon plochy valca 8 od záberovej plochy 3.

PREDMET VYNÁLEZU

Čelusť odstredivej spojky opatrená trecím obložením ukončeným zrazením, vyznačujúca sa tým, že zrazenie obloženia (2) čelustí (1) je na strane ukončenia (4) čeluste

(1) tvorené odklonenou valcovou plochou (7) obsiahnutou vo valcovej ploche (8), ktorej os rotácie je totožná s osou (10) vykyvovania čeluste (1).

1 výkres

Obr. 1